

April 2015

Zenderen

Samen voor de leefbaarheid

In zijn eerste troonrede kondigde koning Willem-Alexander de participatiesamenleving aan. De overheid wordt minder bevoogdend. Mensen maken zelf hun keuzes, richten hun leven in naar eigen inzicht en nemen medeverantwoordelijkheid voor hun leefomgeving. In de kleine kernen zijn bewoners nu zelf aan zet om met plannen en activiteiten te komen voor de leefbaarheid van hun dorp.

Leefbaarheid creëer je via samenwerking. Als bewoners gezamenlijk bekijken wat belangrijk is voor hun dorp en de handen ineen slaan, dan moet het al mal gaan wil daar niet iets moois uit voortkomen; zeker als zij ook nog eens kennis kunnen nemen van vergelijkbare activiteiten elders in onze mooie provincie.

Voor initiatiefnemers is het belangrijk dat zij kunnen terugvallen op een organisatie met een actief netwerk rond de burgerparticipatie. De OVKK laat dorpen delen in de kennis en ervaringen die bij de provincie, gemeenten, adviesorganisaties en in de kleine kernen voorhanden zijn. De vernieuwde website van de OVKK zal daar zeker aan bijdragen: www.ovkk.nl.

Persoonlijk contact blijft minstens zo belangrijk. Naast het geven van mondeling advies organiseert de

OVKK bijeenkomsten die vallen onder de noemer 'leren van elkaar'. Bewoners zijn trots op hun dorp en laten graag zien wat er bereikt is.

De OVKK gaat de toekomst in als een onafhankelijke netwerkorganisatie en kennismakelaar die signaleert, goede relaties onderhoudt, participatietrajecten kan faciliteren en daarbij voortdurend de samenwerking zoekt met andere organisaties. Een en ander wordt vastgelegd in een beleidsplan, dat tijdens de jaarvergadering op 28 mei in Marienheem aan de orde zal komen. Ik verheug me op het realiseren van onze taken met een bestuur, dat naar mijn mening alle kennis en ervaring heeft om daar uitvoering aan te geven.

Ruud de Jong, voorzitter.

Website

De OVKK-website is vernieuwd. Initiatiefnemers met een idee of plan voor hun dorp doen hun voordeel met informatie en praktijkvoorbeelden uit andere dorpen. Daarnaast kan men er terecht voor het verenigingsnieuws, de digitale nieuwsbrief en een agenda van provinciale bijeenkomsten.

De actualiteit van de website hangt mede af van onze achterban. Voor initiatiefgroepen, plaatselijke belangenorganisaties en dorpshuizen bestaat de mogelijkheid om aanvullende informatie aan te dragen; met name voor de kennisportal Netwerk Duurzame Dorpen. De OVKK-leden ontvangen een inlogcode.

Supermarkt in een kleine kern

De OVKK heeft twee studenten van de Saxion Hogeschool een onderzoek laten doen naar de bestaansmogelijkheden van een dorpsuper. In het onderzoek zijn de supermarkten van drie kleine dorpen onder de loep genomen; namelijk Noord Deurningen, De Pollen en Sibculo. Ondanks het geringe inwonertal weten de supermarkten hier het hoofd boven water te houden. Hoe kan dat?

Alle drie ondernemers houden er nevenactiviteiten op na. Zonder deze activiteiten, bijvoorbeeld catering of een internetwinkel, zou een sluitende exploitatie niet mogelijk zijn. Ook is gekeken naar de aard van het dorp waar de winkels zijn gevestigd. Hoe klein ook, de dorpen beschikken alle

drie over een kerk, een school en een supermarkt. De sociale vitaliteit is er groot en klanten waarderen de supermarkt als een ontmoetingsplek in het dorp.

Continuering vormt een groot probleem. Geen van de drie ondernemers heeft een opvolger. Ook geven ze aan dat het voor een ondernemer van buitenaf onmogelijk zal zijn een nieuwe zaak op te zetten. De kosten zijn torenhoog en de omstandigheden te specifiek. Het is dus zeer de vraag of deze dorpen op langere termijn hun winkel kunnen behouden.

Uit het onderzoek komt naar voren dat de aanwezigheid van een dorpsuper hoe dan ook bijdraagt aan de algemene aantrekkelijkheid van het dorp. Zeker in het huidige economische klimaat houdt sluiting het risico in van minder nieuwkomers, vertrek van inwoners en dalende huizenprijzen.

Het onderzoeksrapport *Superkracht* van Brigit Pegge en Dénick Scholten staat op onze website onder het label Kennisdossiers.

Cursus Burgerkracht in Overijssel

In 2014 is enthousiast gereageerd op de cursus Burgerkracht in Overijssel. Veel belangstelling was er voor het onderdeel *Snappen hoe het écht werkt in de gemeente en lokale politiek*. Dit onderdeel laten we daarom nog een keer terugkomen op drie regionale bijeenkomsten op 29 april om 20.00 uur.

Spreekers en locaties:

- Lu Nijk (raadslid BuitenGewoon Leefbaar Steenwijkerland) – 't Olde Stadius, Genemuiden
- Tineke ter Horst (oud-fractievoorzitter CDA Wierden) – Trefpunt, Weerselo
- Annelies Bakelaar (fractievoorzitter CDA Ommen) – De Wieke-laar, Oudleusen

Aan bod komen onderwerpen als:

- De besluitvorming op het gemeentehuis, hoe gaat dat in zijn werk?
- Wat is de rol van wethouders, de burgemeester, gemeentesecretaris en raadsleden?
- Als je een nieuw idee hebt, welke weg kun je dan het beste bewandelen?

Voor wie?

- Lokale initiatiefnemers, bestuurders en ondernemers
- Ambtenaren van provincie en gemeenten
- Raadsleden en wethouders, statenleden en gedeputeerden
- Overige belangstellenden

De cursus Burgerkracht in Overijssel wordt georganiseerd door de OVKK en Stimuland. Wilt u zich aanmelden, stuur dan een mail naar info@ovkk.nl. U ontvangt dan het programma.

Regioadviseurs voor de leden

In het bestuur van de OVKK zijn kennis en ervaring vertegenwoordigd op het gebied van:

- Bouwen en wonen
- Ict en breedband
- Natuur en landschap
- Leefbaarheid en burgerparticipatie
- Gemeentelijk kleine kernenbeleid
- Provinciaal beleid
- Exploitatie gemeenschapsaccommodaties
- Bank- en fondswezen

De OVKK wendt de aanwezige expertise graag aan ten behoeve van haar leden. Dit gebeurt door de OVKK-bestuursleden in te zetten als

regioadviseurs. Zij zijn de oren en ogen van de OVKK en bezoeken de leden te bezoeken om vragen en problemen rechtstreeks met hen te bespreken. Naast parate kennis beschikt elk bestuurslid over een groot netwerk, dat ingezet kan worden als zich complexere problemen voordoen.

De regioadviseurs worden ondersteund door de OVKK-consulent, die als eerste aanspreekpunt fungeert. Zit u als bestuurder van een plaatselijk belang of dorps huis verlegen om advies, neem dan contact op met het OVKK-kantoor voor een afspraak.

Grote belangstelling voor kerkensymposium

Op 12 maart hielden de OVKK en het KCWO het symposium *Wat is de toekomst van onze (dorps)kerk?* Voor veel bewoners geldt het kerkgebouw als een niet weg te denken element dat bijdraagt aan de identiteit van hun dorp. In menig dorp echter is de toekomst van de kerk onzeker geworden en bestaat er kans op sluiting of zelfs afbraak van het gebouw.

Ruim tachtig personen uit zo'n veertig kerkelijke gemeenten en parochies kwamen naar Mariënheem om van elkaar te horen hoe het kerkgebouw voor hun dorp behouden zou kunnen worden; bijvoorbeeld door het gebouw efficiënter te gebruiken en nieuwe vormen van samenwerking aan te gaan. Mogelijkheden als deze werden in vier workshops verder uitgediept.

Verwacht wordt dat de komende jaren nog veel kerkgebouwen geheel of gedeeltelijk aan de eredienst onttrok-

ken zullen worden. Met dit scenario in het vooruitzicht zal de opgave om nieuwe en passende bestemmingen te vinden beduidend groter worden. De OVKK en het KCWO beraden zich op een manier om dit effectief op te pakken, bijvoorbeeld door het vormen van een platform voor kennisuitwisseling.

De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed heeft enige brochures uitgebracht met inspirerende praktijkvoorbeelden, een overzicht van wet-

en regelgeving en nuttige adressen:

www.cultureelerfgoed.nl

→ zoekvenster:

Een toekomst voor kerken.

Andere instructieve websites:

www.kennisbankherbestemming.nu

→ *Kennisdossiers en Religieus erfgoed.*

www.kerkelijkwaardebeheer.nl

www.herbestemdekerkeninoverijssel.nl

Dorpshuis klaar voor de toekomst

In 2011 hield Plaatselijk Belang Kloosterhaar een enquête onder de bewoners bevolking met de vraag welke voorzieningen belangrijk zouden zijn voor de leefbaarheid van Kloosterhaar.

Gaandeweg ontstond er een beeld hoe het dorp er in de toekomst uit zou moeten zien. Het bleek dat de uitdagingen veel verder gingen dan het bereik van het Plaatselijk belang; reden om daar een apart project voor op te tuigen: *Kloosterhaar - Voor elkaar!*

Een belangrijke activiteit in dit project betrof de renovatie van het dorpshuis 't Haarschut. Met financiële bijdragen uit het Oranjefonds, het VSB fonds, de gemeente Hardenberg en regiofondos Dooze en Dorp is het gelukt om het dorpshuis een ware metamorfose te laten ondergaan. De entree en bibliotheek zijn tot een multifunctionele ruimte samengevoegd. Vlaggen met een nieuw, fris logo en de bijzondere raamdecoratie verlenen het gebouw een moderne uitstraling. De

verlichting is aangepast en na een opknappbeurt zien toneel, meubilair en de grote zaal er weer als nieuw uit. Van niet minder belang zijn de energiebesparende maatregelen. Er liggen nu zoveel zonnepanelen op het dak dat de exploitatie van het dorpshuis positief uitpakt.

Het leeuwendeel van de werkzaamheden heeft plaatsgevonden met behulp van vrijwilligers. Het project *Kloosterhaar – voor elkaar!* is opgesteld met behulp van de WaardeWijzer: een handleiding die door Stimuland is ontwikkeld voor dorpen die op eigen houtje een dorpsplan willen maken. De WaardeWijzer kan gedownload worden via onze website www.ovkk.nl [Initiatiefgroepen].

Kinderen werken mee aan Dorpsplan

Eerder dit jaar vond de presentatie plaats van Notter-Zuna's Dorpsplan 2.0. Als bijzonderheid mag vermeld worden dat het dorpsplan is opgesteld door de kinderen van de basisschool. Aan hen de vraag hoe zij tegen hun buurtschap aankijken en wat zij missen in hun leefomgeving. Kinderen zijn onbevangen en bezien hun dorp met een frisse blik.

De kinderen uit de groepen 7 en 8 van de basisschool organiseerden zich in zes teams, die elk aan het werk gingen met een goed idee voor het buurtschap. Toen de kinderen de plannen af hadden, kwamen hun ouders aan beurt. Die konden namelijk hun stem uitbrengen over plannen die ook werkelijk voor uitvoering vatbaar zijn. Dit gebeurde tijdens een bijeenkomst in Kulturhus Irene, waar ook het

gemeentebestuur bij aanwezig was.

Als winnaar kwam het team voor een grotere verkeersveiligheid uit de bus, onder meer met het plan voor een driedimensionale markering op straat, zodat het wegdek bij een kruising optisch smaller lijkt. Ook andere teams vielen in de prijzen; onder andere met een clubgebouw voor spelletjes en een speelbos.

Tijdens de planvorming gingen de kinderen op excursie naar het gemeentehuis, waar zij van de burgemeester uitleg kregen over de politieke gang van zaken. Ook waren zij actief met interviews om te achterhalen wat er leeft in hun dorp. De begeleiding van het dorpsplan gebeurde door leerkrachten van de basisschool en het Gemeenschappelijk Belang Notter-Zuna.

Vrijwilligers gezocht voor wandelroutes

Sinds kort kun je een aantal Overijsselse wandelroutes downloaden via een app van Landschap Overijssel. Zoek op *Wandelen in Overijssel* in de App Store (voor iPhone en iPad) of Google Play Store (voor smartphone en tablet met Android). Tijdens de wandeling geeft je telefoon of tablet een signaal bij een punt op de route waarover iets te vertellen valt.

De eerste reacties op de wandelapp zijn zo goed dat de serie flink wordt uitgebreid. Naast de wandelapp komt er een app *Fietsen in Overijssel* en wordt er een aantal ruit- en trailrunapps ontwikkeld. De routes liggen verspreid door Overijssel in Salland, Twente, Kop van Overijssel en de Vechtstreek.

Vrijwilligers gezocht

Om de apps te vullen met informatie en beeld is Landschap Overijssel op

zoek naar enthousiaste vrijwilligers die willen helpen. Kent u bijzondere streekverhalen of weet u veel van planten en dieren? Kent u plekken met bijzondere cultuurhistorische waarden zoals steile oevers of verdedigingswerken? Misschien bent u een goede fotograaf, bent u in het bezit van oud beeldmateriaal van het landschap en wilt u uw routes, foto's of verhalen graag delen met anderen. Geeft u zich dan op voor een van de informatieavonden. Ook vrijwilligers die willen helpen met het invoeren van de informatie in het systeem zijn van harte welkom.

Informatieavonden

- dinsdagavond 14 april 2015 van 19.30 - 22.00 uur op landgoed De Horte in Dalfsen
- woensdagavond 15 april 2015 van 19.30 - 22.00 uur in bezoekerscentrum 'IJs en Es in Vasse

Aanmelding en meer informatie bij Antje Grolleman:
antje.grolleman@landschapoverijssel.nl
of 06-11479552.

Vacature voor bestuurslid

Het bestuur van de OVKK is bijna op volle sterkte. De gelederen zouden nog versterkt kunnen worden met een persoon die bekend is met de zorgsector. Bent u geïnteresseerd in het wel en wee van de kleine kernen in Overijssel en wilt u zich inzetten voor de leefbaarheid, meldt u zich dan aan voor een zetel in ons bestuur. Uw expertise kan zeer van pas komen om bewoners op weg te helpen met activiteiten voor een zorgzame dorpsgemeenschap.

Consulent buurt- en dorpshuizen veelvuldig geraadpleegd

Sinds 1 maart 2013 ben ik, Tom Jannink, als consulent buurt- en dorpshuizen aan de slag gegaan. In het eerste jaar is vooral gewerkt aan de bekendheid van de consulent. Momenteel weten de dorps-huisbesturen mij dan ook goed te vinden. In het afgelopen jaar ben ik met dik veertig besturen in gesprek geweest over onderwerpen, variërend van financieringsmogelijkheden – zoals subsidies, fondsen of crowdfunding – tot het werven van vrijwilligers of hoe om te gaan met verschillende wetgeving.

Daarnaast probeer ik zoveel mogelijk informatiebijeenkomsten te bezoeken. Dat kunnen informatieavonden van gemeenten zijn, maar ook van collega-organisaties zoals Stimuland, Het Oversticht en Landschap Overijssel. Als OVKK zijn we bovendien betrokken bij de platformbijeenkomsten van de Landelijke Vereniging voor Kleine Kernen (LVKK), waar kennis en ervaring wordt uitgewisseld tussen de provinciale consulenten. Vanuit dit landelijke platform wordt ook inhoud gegeven aan de vraagbaak, te vinden op www.dorpshuizen.nl, waar dorps-huisbesturen terecht kunnen voor

informatie over onderwerpen uit de dagelijkse praktijk.

Instrumenten

Naast mondeling advies wordt ook een aantal instrumenten ingezet. Als voorbeeld noem ik het project *To be continued*, dat samen met Stimuland wordt uitgevoerd ter ondersteuning van dorpshuizen waar het even wat minder draait. Een ander instrument is de WMO-scan, waarmee bekeken kan worden hoe het dorpshuis op WMO-taken ingezet kan worden. Tenslotte blijft het voor dorpshuisbesturen van belang om even te kijken in de keuken van andere maatschappelijke voorzieningen (kerk, school of een sportkantine). Activiteiten kunnen zodanig op elkaar worden afgestemd dat de verschillende voorzieningen elkaar niet beconcurreren maar juist versterken. Ook hiervoor wordt een instrument opgezet.

Verspreiden van nieuwsbrieven en informatiebijeenkomsten

Om u van de laatste ontwikkelingen op de hoogte te houden, brengt de OVKK een nieuwsbrief uit en worden jaarlijks themabijeenkomsten georganiseerd. Thema's welke het afgelopen jaar aan bod zijn gekomen:

- De provinciale subsidieregeling voor snel internet
- De provinciale subsidieregeling 'initiatieven van onderop'
- Het platteland van de toekomst door het Trendbureau Overijssel

Bent u bestuurder van een buurt- of dorpshuis, MFA of Kulturhus, dan kunt u gebruik maken van mijn diensten. Contact: tomjannink@ovkk.nl of 06- 10 419 491.

Met de bus over de dorpen

De Krachttoer Overijssel bleek in 2014 een schot in de roos. De tachtig deelnemers waren bijzonder enthousiast. Dit jaar organiseert Stimuland de Krachttoer opnieuw.

Het gaat om een bustocht naar enige dorpen waar lokale initiatieven met succes van de grond zijn gekomen. Elk dorp heeft wel plannen op het gebied van de

leefbaarheid en dan kan het geen kwaad om eens bij de ander een kijkje in de keuken te nemen. Hoe pakken zij de zaken aan wat betreft geld, vrijwilligers en draagvlak?

De bus doet dorpen aan in de gemeenten Tubbergen en Dinkelland, waar we uitstappen om met eigen ogen kennis te nemen van de behaalde resultaten. Bovendien worden tijdens de tocht korte presentaties

gegeven van succesvolle initiatieven elders uit de provincie. De Krachttoer Overijssel is een ontmoeting tussen lokale initiatiefnemers, raadsleden, ambtenaren, adviseurs en wethouders. Datum: 26 juni 2015 van 10.00 tot 16.00 uur. De deelname is kosteloos. Opgave via lotten@stimuland.nl.

Actie tegen zwerfvuil

Zwerfvuil kan een bron van ergernis zijn. Vaak is het probleem ook moeilijk grijpbaar en blijft de rommel tot in lengte van dagen liggen. Om hier wat aan te doen kun je meedoen aan Mooi Schoon, een project van de afvalorganisatie ROVA. Via Mooi Schoon worden opschoonacties gehouden waarbij vrijwilligersgroepen worden ondersteund bij het opruimen van het zwerfvuil.

Zo stelt de ROVA gratis een bus of aanhanger ter beschikking, die is

uitgerust met materialen om zwerfvuil op te ruimen.

Denk hierbij aan afvalgrijpers, vuilniszakken, handschoenen, veiligheidshesjes et cetera. Deze bus komt naar de buurt waar een groepje vrijwilligers aan de slag gaat met een opschoonactie. Na afloop wordt het opgehaalde zwerfvuil door de ROVA afge-

voerd. Maar ook in je eentje kun je gebruik maken van ROVA-materialen. Wie iedere week een rondje in zijn omgeving wandelt en daarbij het zwerfvuil wil ruimen, kan hiervoor een afvalgrijper in ontvangst nemen.

Het project Mooi Schoon vindt plaats in de gemeenten Hardenberg, Olst-Wijhe, Ommen, Raalte, Staphorst, Steenwijkerland, Twenterand, Zwarte-waterland en Zwolle. Inwoners van deze gemeenten kunnen zich voor deelname opgeven via www.mooi-schoon.nl, waar tevens alle benodigde informatie is te vinden.

Landelijke vertegenwoordiging

De OVKK is aangesloten bij de Landelijke Vereniging van Kleine Kernen (LVKK). Bij de LVKK zijn ook de andere provinciale verenigingen van kleine kernen aangesloten. Bestuursleden en medewerkers van de provinciale koepels komen regelmatig bijeen om elkaar te informeren over recente ontwikkelingen. Gaat het om een onderwerp of probleem van landelijke omvang, dan kan de LVKK dit bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken of bij Tweede Kamerleden aankaarten.

Een ander middel om landelijke thema's in Den Haag op de agenda te krijgen is de organisatie van het tweejaarlijkse PlattelandsParlement. Dit is een symposium waar beleidsmakers en Tweede Kamerleden worden

uitgenodigd om kennis te nemen van de vele initiatieven uit de kleine kernen, maar ook van de problematiek die daar speelt. Voor bewoners is het de gelegenheid bij uitstek om andere actieve bewoners te ontmoeten en elkaar te inspireren met nieuwe ideeën. Het eerstvolgende PlattelandsParlement houdt de LVKK op zaterdag 14 november 2015.

Vrienden van de OVKK

Waterschap Groot Salland
Beter Wonen IJsselmuiden
Salland Wonen Raalte
Wetland Wonen Vollenhove
Woningstichting Hellendoorn
Woonconcept Meppel
Woningstichting Tubbergen
ROVA Zwolle

Kernpunt is mede mogelijk gemaakt door Provincie Overijssel

Colofon

Kernpunt is een uitgave van de OVKK

OVKK

Vilsterseweg 11
7734 PD Vilsteren
0529 47 81 94
info@ovkk.nl
www.ovkk.nl

Redactie

Kor Pollema
Tom Jannink (Dorpshuizen)

Vormgeving

Wil Scholten Art & Design

Bestuur

J.O.R. Alberda van Ekenstein

secretaris en penningmeester
Staphorst, Tel. 0522 46 06 24

T.W. ter Horst-Oppewal

Wierden, Tel. 0546 57 76 09

G.F.M. Derkman

Zwolle, Tel. 038 465445

R. de Jong voorzitter

Kloosterhaar, Tel. 06 21 833 425

J. van Sandwijk

Elshof, Tel. 0570 52 44 18

W. Schoneveld-Woostenenk

Markelo, Tel. 0547 362406

M.M. Timmerman

Vollenhove, Tel. 0527 24 97 10

Leden van verdienste

A.G.J. Bosch, Welsum

T.M.W.A. Ibes, Luttenberg